

Udskriftsdato: 13. december 2025

KEN nr 9481 af 09/10/2012 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 12-70-00283

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 12-70-00283

Pressenævnets kendelse i sag nr. 12-70-00283

Resumé

Klager – enken – klagede over artiklerne ”Sønner fandt tom grav på fars dag” og ”Vi vil bare have ham tilbage” i JydskeVestkysten.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at kompetencen til at træffe afgørelse i klager over flytning af lig og urner henhører under kirken, Ministeriet for Ligestilling og Kirke og domstolene, og falder uden for Pressenævnets kompetence. Spørgsmålet om, hvorvidt der ved flytningen af [Afdøde]s kiste var de fornødne tilladelser til stede, falder således uden for nævnets kompetence.

Denne afgørelse angår spørgsmålet om, hvorvidt god presseskik er tilsidesat, jf. medieansvarslovens § 34.

Det fremgår af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. punkt B.1.

Efter det oplyste lægges det til grund, at to sønner i Esbjerg meddelte [Klager] afslag på tilladelse til at flytte deres afdøde far, hvorimod en søn i Herning havde meddelt sit samtykke til flytningen. Trods indsigelserne fra to sønner anmodede [Klager] om at få flyttet afdøde og medsendte i den forbindelse tilladelsen fra den ene søn.

Pressenævnet finder, at den verserende tvist henhører under privatlivets fred, hvorfor JydskeVestkysten ved omtalen burde have undladt at nævne klagers navn. Da [Klager] i artiklen i Esbjerg sektionen er omtalt ved navns nævnelse, udtaler nævnet kritik af JydskeVestkysten for ikke at sløre klagers navn. Det gælder uanset, at sønnerne gerne ville fortælle deres historie til avisen, og at det derved var muligt for personer med kendskab til familien at identificere [Klager].

Nævnet finder videre, at JydskeVestkysten forud for offentliggørelsen af artiklerne burde have kontaktet [Klager] for at få hendes synspunkter i den verserende tvist. Da omtalen kan være krænkende for klager, gælder det også, selvom tvisten er mellem afdødes sønner og kommunen. Da JydskeVestkysten ikke kontaktede klager, kom artiklerne til ensidigt at gengive sønnernes synspunkter. Nævnet udtaler tillige kritik af den manglende forelæggelse.

Pressenævnet finder, at de påpegede fejl ikke er af en sådan karakter, at der er grundlag for at kritisere JydskeVestkysten for ikke at bringe en berigtigelse af oplysningerne.

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af JydskeVestkysten at offentliggøre følgende:

”[rubrik]

Pressenævnet kritiserer omtale af urneflytning

[underrubrik]

JyskeVestkysten får kritik af nævnet for at bringe enkes navn og ikke indhente hendes kommentarer i en verserende tvist om mandens gravsted.

[brødtekst]

Avisen bragte i juni måned en artikel, hvor tre sønner stod frem og fortalte, at de havde fundet deres fars gravsted i Esbjerg tom.

Det viste sig, at enken havde anmodet om at få afdødes urne flyttet til Hemmet (ca. 50 km. nord for Esbjerg), selvom nogle af sønnerne havde afvist at give tilladelse til flytningen.

Enken havde indsendt anmodningen sammen med tilladelse fra en anden af afdødes sønner. Urnen var herefter blevet flyttet.

Ifølge artiklen kræver flytning af en urne samtykke fra alle afdødes nærmeste pårørende.

Esbjerg Kommune har sat gang i en undersøgelse af, hvorfor urnen er blevet flyttet, når alle sønner ikke har givet tilladelse.

I artiklen udtaler tre sønner, at de mener, der er sket en klar fejl hos Esbjerg Kommune, da man gav tilladelse til flytningen.

Enken har klaget til Pressenævnet.

Pressenævnets begrundelse

Pressenævnet finder, at JyskeVestkysten har tilsidesat god presseskik ved uden tilladelse at omtale enken ved navns nævnelser i en så privat sag. Selvom sønnerne gerne ville fortælle historien, burde avisen have undladt at nævne enken ved navn.

Det gælder særligt, da avisen ikke havde kontaktet enken for at høre hendes synspunkter i den verserende sag. Artiklen gengav derfor ensidigt sønnernes vurdering af sagen. Nævnet udtaler derfor kritik af avisen.

Pressenævnet har pålagt os at bringe ovennævnte meddelelse. Hele kendelsen fra nævnet kan læses på: www.pressenaevnet.dk

[Klager] har klaget over to artikler i JyskeVestkysten den 16. juni 2012, idet hun mener, at god presseskik er tilsidesat.

1 Sagsfremstilling

JyskeVestkysten bragte den 16. juni 2012 på side 3 artiklen ”Sønner fandt tom grav på »fars dag« ” med underoverskriften ”GRAVFRED: Afdøde [Afdøde]s tre sønner ville besøge hans grav, men den var tom. Flyttet uden deres samtykke. Nu forlanger de faderen hjem til Gravlunden.” Af artiklen fremgik følgende:

”Det var Fars dag, [Afdødes søn] ville besøge sin far.

Men graven var tom.

- Det var fuldstændig surrealistisk, forklarer den 33-årige esbjergenser, der fór forvildet rundt i tyve minutter, før han ringede til sine to brødre.

Medarbejderne i Gravlunden bekræftede, at [Afdøde]s gravsted var flyttet.

Ved juletid havde brødrene siddet med børn og koner og tændt lys ved graven. Nu vidste ingen, hvor faderen var.

Flyttet uden samtykke

Det viser sig snart, at [Afdøde] omkring nytår var flyttet til Hemmet Kirkegård.

Papirerne med anmodningen var underskrevet af [Afdøde]s sidste hustru samt ét af hans i alt fem børn, en søn i Herning, som aldrig har haft kontakt med sin far og heller ikke deltog ved begravelsen.

I Kirkeministeriets cirkulære står der ellers udtrykkeligt, at flytning kræver samtykke fra alle afdødes nærmeste pårørende, hustruen og alle børn.

- Det er groft og uhørt. En far er ikke bare noget, man flytter rundt med. Det er utrolig følelsesladet at stå her og kigge på en tom grav, siger [Afdødes søn].

Foreholdt sagen har Hans Kjær, direktør i Teknik og Miljø, Esbjerg Kommune, sat gang i en undersøgelse.

Han forventer afklaring i den kommende uge.

- Vi har fået en ansøgning fra hustruen og en af sønnerne.

Men det fremgår klart af papirerne, at alle børnene skal give samtykke.

Vi dykker ned i sagen, der er uden tvivl noget jura i den, siger Hans Kjær.

Sønnerne i Esbjerg mener, der er begået en soleklar fejl af Esbjerg Kommune.

- Vi vil ikke have compensation.

Vil have, at vores far bliver flyttet tilbage, og at der bliver strammet op på det her, siger [Afdødes søn], der nævner civilt søgsmål som alternativet.”

Artiklen var ledsaget af en faktaboks, hvoraf følgende fremgik:

”SAGEN KORT

- [Afdøde] døde 25. september 2010. Han blev begravet i Gravlunden tre uger senere efter ønske fra hustruen og børnene.

- Hustruen skrev 11. august 2011 til børnene for at søge om deres samtykke til at flytte [Afdøde] til kirkegården i Hemmet, hvilket de afviste.

- Sidste jul besøger alle de i Esbjerg boende børn og børnebørn graven. Da de kommer tilbage Fars dag, 5. juni 2012, er [Afdøde] flyttet, uden de har fået melding om det - ej heller givet samtykke.

- Det er hustruen gennem [Afdøde]s sidste seks leveår, samt et af børnene fra hans første forhold, der har ansøgt og fået tilladelsen til at flytte [Afdøde].

- De tre børn i Esbjerg samt et i Herning forstår ikke, hvordan man fra kommunens side kan flytte faderens grav, når det fremgår af Kirkeministeriets cirkulære, at alle, der har brugsret til gravstedet skal give samtykke (det er alle arvingerne; de fem børn plus hustruen, der har betalt gravstedet).

- De fire børn er rystede over sagen og forlanger faderen flyttet tilbage straks, ellers vil de gå rettens vej.”

Samme dag bragte avisen på Esbjerg-sektionens side 6-7 en artikel med overskriften *”Vi vil bare have ham tilbage”* og underoverskriften *”GRAVFRED: [Afdødes sønner] fandt deres fars grav tom. De stedte ham til hvile i Gravlunden for at være tæt på ham. Nu vil de tre børn have [Afdøde] hjem til Esbjerg.”*

Af artiklen fremgik følgende:

”ESBJERG: [Afdødes søn] kunne ikke forstå det. Synet af den tomme grav, hvor hans far skulle ligge. Det var kun lidt over et år siden, familien havde stedt ham til hvile i Gravlunden og betalt for gravstedet i ti år. Sønnen løber forvildet rundt på kirkegården for at se efter graven.

Har han taget fejl? Hustruen begynder at grine, selvom der ikke er noget at grine af. Det surrealistiske scenario minder om en scene fra en film, en scene fra komedieserien »Klovn«, mener [Afdødes søn] selv.

I dag er han og brødrene rasende.

[Afdøde]

...

Årene op til sin død var han vicevært på [Vejnavn], ikke langt fra Gravlunden.

...

[Afdøde] boede også på [Vejnavn], da han døde. Sammen med hans hustru [Klager] udvalgte drengene i fællesskab kiste og gravsted. De var enige om, at [Afdøde] skulle kremeres og stedes til hvile i Gravlunden, Esbjergs kommunale kirkegård.

Flytningen

[Afdøde] og [Klager] var kort før hans død flyttet permanent til Hemmet, hvor de havde sommerhus. Derfor var det efterhånden sjældent, at han og drengene sås. Afstanden, det lille sommerhus og de mange børnebørn gjorde, at det mest var ved højtider og gennem telefonen, de holdt kontakt.

Faderen døde 25. september 2010. Samme jul samledes børnene og børnebørnene ved graven, hvor de sad og tændte lys. Flytningen skete et par dage senere, uden at drengene vidste noget.

- Vi kommer i tanke om, at vi sidste år modtog papirer fra vores fars kone, hvor hun bad os om at underskrive samtykke til, at han kunne blive flyttet til Hemmet, forklarer [Afdødes søn].

Den ene bror svarer ikke, og to af brødrene sender blanke afslag.

- Vi skriver til hende, at vi ikke er interesserede i at flytte ham. Det er ikke noget, man gør, forklarer brødrene.

Ikke desto mindre sender faderens kone papirerne ind uden brødrenes kommentarer.

Til gengæld er den ukendte bror fra Hernings samtykke vedlagt.

Dybt berørte

..."

Det følger af § 13 i Vejledning nr. 9 af 18. februar 2008 om flytning af lig og urner, at:

"Flytning af lig og urner forudsætter, at afdødes nærmeste pårørende er enige herom, og at indehaverne af gravstedsretten er enige i ønsket. Det påhviler den, der fremsætter anmodning om flytning af lig eller urne, at sørge for dokumentation for at de nævnte har samtykket.

Den, der anmoder om flytning af lig eller urne, må sikre sig, at der er adgang til begravelse eller nedsættelse på den kirkegård, hvor liget eller urnen ønskes flyttet til."

Kompetencen til at træffe afgørelse om flytning af lig og urner fremgår af bekendtgørelse om folkekirkes kirkebygninger og kirkegårde (bekendtgørelse nr. 1238 af 22. oktober 2007). Ifølge § 46 i denne bekendtgørelse træffer menighedsrådene, provstiudvalget, stiftsøvrigheden og biskoppen administrative afgørelse i klager om flytning af urner.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

[Klager] har anført, at det er i strid med god presseetik, at avisen ikke har kontaktet hende inden offentliggørelsen, men vælger at bringe klagers fulde navn i artikler, der omhandler en verserende klagesag hos Esbjerg Kommune mellem klager og tre af afdøde [Afdøde]s sønner. Især artiklen i Esbjerg-sektionen bringer krænkende oplysninger om klager og hænger hende ud som modparten i sagen, da klagers navn og adresse er nævnt flere gange.

I begge artikler er der bragt adskillige ikke uvæsentlige fejl omkring [Afdøde]s liv. [Klager] har anført, at hun boede med [Afdøde] i ti år og var gift med ham i godt otte og et halvt år, inden han døde, ikke seks år. Udgifter til bedemanden, kirkegården og stenhuggeren er betalt af klager og figurerer i boopgørelse som et passiv. De fem børn fik reduceret deres arv med 1/80, da der var lavet testamente. [Afdøde] var født i Rødding ved Ribe og boede kun halvandet år i [Vejnavn]. Han kom ikke tilbage til arbejdsmarkedet

efter 2004. Børnene var kun med til at vælge kisten. Børnene i Herning har han ikke haft kontakt med siden 1980. Flytningen af urnen og stenen er sket i november 2011.

2.2 JydskeVestkystens synspunkter

JydskeVestkysten har anført, at avisen ikke har vurderet [Klager] til at være part i sagen, og avisen har derfor ikke kontaktet hende.

Det fremgår klart af artiklen, at det er Esbjerg Kommune, der har flyttet [Afdøde]s gravsted uden at indhente de korrekte underskrifter og uden at meddele sønnerne, at faderens urne var flyttet. Der kan derfor ikke være tvivl om, at det er Esbjerg Kommune, der beskrives som modpart i artiklen.

Sønnerne forklarede til avisen, at de i fællesskab med [Klager] udvalgte kiste og gravsted. Klager har erkendt, at de har været fælles om det første forhold, men ikke det andet. Ikke desto mindre var de alle oprindeligt enige om, at manden skulle stedes til hvile i Gravlunden, hvilket er det relevante i forhold til artiklen.

Oplysningerne om [Afdøde]s liv og død er tilvejebragt af mandens tre herboende sønner. Man må antage, at de kender deres fars liv. JydskeVestkysten har valgt at referere sønnernes beskrivelse af deres forhold til faderen uden at indhente vurderinger fra andre kilder, idet børnenes oplevelse af forholdet næppe kan anfægtes af andre.

Efter henvendelse fra klager har avisen bedt klager om at påpege de faktiske fejl. Klager anfægtede i den forbindelse kun to formuleringer: Dels, at hun og afdøde var flyttet til Hemmet tre år før dødsfaldet og altså ikke ”kort” tid inden. Dels, at afdødes 7-9 børnebørn ikke kunne anses som ”mange”. Oplysningerne, der ifølge [Klager] er faktiske forkerte, er således et definitionsspørgsmål.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Martin Lavesen, Hans Peter Blicher, Ulrik Holmstrup og John Meinert Jacobsen.

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at kompetencen til at træffe afgørelse i klager over flytning af lig og urner henhører under kirken, Ministeriet for Ligestilling og Kirke og domstolene, og falder uden for Pressenævnets kompetence. Spørgsmålet om, hvorvidt der ved flytningen af [Afdøde]s kiste var de fornødne tilladelser til stede, falder således uden for nævnets kompetence.

Denne afgørelse angår spørgsmålet om, hvorvidt god presseskik er tilsidesat, jf. medieansvarslovens § 34.

Det fremgår af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. punkt B.1.

Efter det oplyste lægges det til grund, at to sønner i Esbjerg meddelte [Klager] afslag på tilladelse til at flytte deres afdøde far, hvorimod en søn i Herning havde meddelt sit samtykke til flytningen. Trods indsigelserne fra to sønner anmodede [Klager] om at få flyttet afdøde og medsendte i den forbindelse tilladelsen fra den ene søn.

Pressenævnet finder, at den verserende tvist henhører under privatlivets fred, hvorfor JydskeVestkysten ved omtalen burde have undladt at nævne klagers navn. Da [Klager] i artiklen i Esbjerg sektionen er omtalt ved navns nævnelse, udtaler nævnet kritik af JydskeVestkysten for ikke at sløre klagers navn. Det gælder uanset, at sønnerne gerne ville fortælle deres historie til avisen, og at det derved var muligt for personer med kendskab til familien at identificere [Klager].

Nævnet finder videre, at JydskeVestkysten forud for offentliggørelsen af artiklerne burde have kontaktet [Klager] for at få hendes synspunkter i den verserende tvist. Da omtalen kan være krænkende for klager, gælder det også, selvom tvisten er mellem afdødes sønner og kommunen. Da JydskeVestkysten ikke

kontaktede klager, kom artiklerne til ensidigt at gengive sønnernes synspunkter. Nævnet udtaler tillige kritik af den manglende forelæggelse.

Pressenævnet finder, at de påpegede fejl ikke er af en sådan karakter, at der er grundlag for at kritisere JydskeVestkysten for ikke at bringe en berigtigelse af oplysningerne.

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af JydskeVestkysten at offentliggøre følgende:

”[rubrik]

Pressenævnet kritiserer omtale af urneflytning

[underrubrik]

JydskeVestkysten får kritik af nævnet for at bringe enkes navn og ikke indhente hendes kommentarer i en verserende tvist om mandens gravsted.

[brødtekst]

Avisen bragte i juni måned en artikel, hvor tre sønner stod frem og fortalte, at de havde fundet deres fars gravsted i Esbjerg tom.

Det viste sig, at enken havde anmodet om at få afdødes urne flyttet til Hemmet (ca. 50 km. nord for Esbjerg), selvom nogle af sønnerne havde afvist at give tilladelse til flytningen.

Enken havde indsendt anmodningen sammen med tilladelse fra en anden af afdødes sønner. Urnen var herefter blevet flyttet.

Ifølge artiklen kræver flytning af en urne samtykke fra alle afdødes nærmeste pårørende.

Esbjerg Kommune har sat gang i en undersøgelse af, hvorfor urnen er blevet flyttet, når alle sønner ikke har givet tilladelse.

I artiklen udtaler tre sønner, at de mener, der er sket en klar fejl hos Esbjerg Kommune, da man gav tilladelse til flytningen.

Enken har klaget til Pressenævnet.

Pressenævnets begrundelse

Pressenævnet finder, at JydskeVestkysten har tilsidesat god presseskik ved uden tilladelse at omtale enken ved navns nævnelse i en så privat sag. Selvom sønnerne gerne ville fortælle historien, burde avisen have undladt at nævne enken ved navn.

Det gælder særligt, da avisen ikke havde kontaktet enken for at høre hendes synspunkter i den verserende sag. Artiklen gengav derfor ensidigt sønnernes vurdering af sagen. Nævnet udtaler derfor kritik af avisen.

Pressenævnet har pålagt os at bringe ovennævnte meddelelse. Hele kendelsen fra nævnet kan læses på: www.pressenaevnet.dk”

Afgjort den 9. oktober 2012